

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 31 december 2020

1216/2020

Lag

om ändring av lagen om grundläggande utbildning

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) 11 § 3 mom., 25, 28 a och 28 b §, 40 § 4 mom., 42 § 5 punkten samt 45 §,

av dem 28 a och 28 b § sådana de lyder i lag 1263/2013, 40 § 4 mom. sådant det lyder i lag 533/2017 och 42 § 5 punkten sådan den lyder i lag 959/2015,

ändras 1 § 1–3 mom., 4 § 1 mom., 5 § 1 mom., 9 § 2 mom., 11 § 4 mom., rubriken för 7 kap., rubriken för 26 § samt 26 § 1 och 2 mom., 26 a § 2 mom., 32 § 1 mom., 33 § 1 mom., 42 § 6 punkten och rubriken för 46 § samt 46 § 1, 3 och 8 mom.,

av dem 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1136/2003, 1 § 2 mom. och 32 § 1 mom. sådana de lyder i lag 542/2018, 1 § 3 mom. och rubriken för 46 § samt 46 § 1, 3 och 8 mom. sådana de lyder i lag 1507/2016, 4 § 1 mom. och 33 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1288/1999, 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1707/2009, 26 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 477/2003, 26 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 1040/2014 och 42 § 6 punkten sådan den lyder i lag 959/2015, samt

fogas till lagen en ny 11 a § och till 42 §, sådan den lyder i lag 959/2015, en ny 7 punkt som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om grundläggande utbildning. Bestämmelser om läroplikt finns i läropliktslagen (1214/2020).

Denna lag innehåller dessutom bestämmelser om den förskoleundervisning som i regel ges året innan läroplikten uppkommer, om den förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen samt om morgon- och eftermiddagsverksamhet. Om förskoleundervisning enligt denna lag ordnas på ett sådant daghem eller i ett sådant familjedaghem som avses i 1 § 2 mom. 1 eller 2 punkten i lagen om småbarnspedagogik (540/2018), tillämpas på förskoleundervisningen dessutom, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller i en förordning med stöd av den, vad som föreskrivs i lagen om småbarnspedagogik eller i en förordning med stöd av den.

Bestämmelser om grundläggande utbildning för vuxna finns i 46 §.

4 §

Skyldighet att ordna grundläggande utbildning och förskoleundervisning

Kommunen är skyldig att för i 26 § 1 mom. avsedda barn i läropliktsåldern som bor på kommunens område ordna grundläggande utbildning samt förskoleundervisning året inn-

an läroplikten uppkommer. Kommunen är dessutom skyldig att ordna förskoleundervisning det år läroplikten uppkommer för barn som omfattas av sådan förlängd läroplikt som avses i 2 § 3 mom. i läropliktslagen och för barn som med stöd av 27 § inleder den grundläggande utbildningen ett år senare än vad som bestämts. Kommunens skyldighet att ordna grundläggande utbildning upphör när eleven har fullgjort den grundläggande utbildningen på det sätt som föreskrivs i 26 § 1 mom. De tjänster som avses i denna lag kan kommunen ordna själv eller i samråd med andra kommuner eller genom att skaffa tjänsterna av de anordnare av grundläggande utbildning som avses i 7 eller 8 §. Kommunen kan skaffa tjänster som gäller förskoleundervisning också av någon annan offentlig eller privat serviceproducent. Kommunen svarar för att de tjänster som den skaffar ordnas enligt denna lag.

5 §

Annan utbildning och verksamhet

Kommunen kan ordna förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen och, i den omfattning kommunen beslutar, flexibel grundläggande utbildning för årskurserna 7–9. Kommunen beslutar också om ordnande av grundläggande utbildning för andra än läropliktiga.

9 §

Undervisningens omfattning

Förskoleundervisningen omfattar ett år. Förskoleundervisningen kan i specialundervisning för elever som omfattas av sådan förlängd läroplikt som avses i 2 § 3 mom. i läropliktslagen samt, med tillstånd av vederbörande ministerium, i sådan undervisning på främmande språk som avses i 10 § 4 mom., omfatta två år.

11 §

Undervisningens innehåll

Trots bestämmelserna i denna paragraf ska på förskoleundervisning och förberedande undervisning för den grundläggande utbildningen tillämpas vad som föreskrivs eller bestäms med stöd av 14 §.

11 a §

Rätt att få elevhandledning

Elever har rätt att få elevhandledning enligt läroplanen.

En elev som fullgör den grundläggande utbildningens lärokurs och som behöver stöd för att söka till fortsatta studier efter den grundläggande utbildningen har rätt att utöver elevhandledning enligt läroplanen få personlig elevhandledning enligt sina behov (*intensifierad personlig elevhandledning*).

Vid intensifierad personlig elevhandledning ges eleven personlig och annan elevhandledning samt utarbetas en individuell plan för fortsatta studier. Intensifierad personlig elevhandling ges i årskurs 8 och 9.

Elevens rättigheter och skyldigheter

26 §

Fullgörande av den grundläggande utbildningen

Läropliktiga ska delta i grundläggande utbildning som ordnas med stöd av denna lag eller annars förvärva kunskaper som motsvarar den grundläggande utbildningens lärokurs. Fullgörandet av den grundläggande utbildningen inleds vid den tidpunkt som anges i 2 § 2 mom. i läropliktslagen, om det inte med stöd av 27 § i denna lag har fattats beslut om att barnet inleder utbildning vid en annan tidpunkt. Den grundläggande utbildningen avslutas när den grundläggande utbildningens lärokurs har slutförts eller senast när skolarbetet under läsåret slutar det kalenderår då eleven fyller 17 år.

Utbildningsanordnaren ska kontrollera frånvaro när det gäller elever i grundläggande utbildning och underrätta elevens vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare för eleven om olovlig frånvaro.

26 a §

Deltagande i förskoleundervisning

Bestämmelser om skyldigheten för ett barn som omfattas av förlängd läroplikt att delta i förskoleundervisning finns i 3 § 2 mom. i läropliktslagen. Dessutom har ett barn som omfattas av förlängd läroplikt rätt att få förskoleundervisning det år barnet fyller fem år.

32 §

Skolresor

En elev i grundläggande utbildning som har längre än fem kilometer till skolan har rätt till fri transport. En elev i förskoleundervisning som har längre än fem kilometer från hemmet till förskoleundervisningen eller från sådan småbarnspedagogisk verksamhet som avses i lagen om småbarnspedagogik till förskoleundervisningen har rätt till fri transport hemifrån direkt till förskoleundervisningen eller från småbarnspedagogiken till förskoleundervisningen och från förskoleundervisningen hem eller till småbarnspedagogiken. En elev i grundläggande utbildning eller förskoleundervisning har rätt till fri transport också när den väg som avses ovan med beaktande av hans eller hennes ålder eller andra omständigheter är alltför svår, ansträngande eller farlig. Ett alternativ till fri transport är att ett tillräckligt understöd beviljas för transport eller ledsagande.

33 §

Inkvartering

Om skolresan för en elev i grundläggande utbildning eller för en elev med sådan förlängd läroplikt som avses i 2 § 3 mom. i läropliktslagen som får förskoleundervisning inte kan ordnas på det sätt som föreskrivs i 32 § 2 mom. i denna lag har eleven rätt till avgiftsfri inkvartering och helpension.

42 §

Begäran om omprövning

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, får omprövning av beslut som avses i denna lag begäras hos regionförvaltningsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen, om beslutet gäller

- 6) inledande av utbildning vid en annan tidpunkt enligt 27 §,
- 7) fråga om en studerande ska anses ha avgått på så sätt som avses i 46 § 8 mom.

46 §

Grundläggande utbildning för vuxna

I grundläggande utbildning enligt denna paragraf kan man delta efter att fullgörandet av den grundläggande utbildningen enligt 26 § 1 mom. har upphört. På grundläggande utbildning för vuxna tillämpas 2 §, 3 § 1 och 2 mom., 9 § 1 mom., 10, 12–15, 18–22 och 29 §, 30 § 1 mom. samt 35, 37, 38 och 40–44 §. Undervisning, läroböcker och andra läromedel, arbetsredskap och arbetsmaterial är avgiftsfria för den studerande. I sådan utbildning som på basis av ett beslut av kommunen eller samkommunen eller en bestämmelse som ingår i ett tillstånd enligt 7 § har ordnats vid en internatskola, har den studerande rätt till avgiftsfritt boende och till avgiftsfria, tillräckliga måltider varje dag. De som studerar på heltid har rätt till en avgiftsfri måltid de arbetsdagar då läroplanen förutsätter att den studerande är närvarande på ett utbildningsställe som utbildningsanordnaren anvisat. En studerande kan på de grunder som anges i 36 § 1 mom. ges en skriftlig varning eller bli avstängd för högst ett år. En läropliktig kan dock avstängas från läroanstalten för högst tre månader. Bestämmelser om fullgörande av läroplikten under tiden för avstängning för viss tid finns i 8 § i läropliktslagen. En studerande som har fyllt 18 år får välja mellan religionsundervisning och undervisning i livsåskådningskunskap.

Den grundläggande utbildningen för vuxna består, i enlighet med den studerandes behov av kunnande, av ett inledningsskede och ett slutskede eller enbart av slutskedet. Inledningsskedet kan i enlighet med den studerandes behov av kunnande dessutom omfatta ett särskilt läskunnighetsskede. Sådan förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen som avses i 5 § ordnas inte för en studerande vars skyldighet enligt 26 § 1 mom. att slutföra den grundläggande utbildningen har upphört. Sådana tidigare slutförda studier eller på annat sätt förvärvat kunnande som motsvarar målen för och det centrala innehållet i läroplanen ska identifieras och erkännas. Den studerandes utgångsnivå ska bestämmas och utbildningsanordnaren och den studerande ska tillsammans utarbeta en individuell studieplan för den studerande, där det fastställs i vilket skede studierna inleds, vilka kurser som ska genomgå och vad som i övrigt hör till studiernas centrala innehåll, studietiden, på vilket sätt studierna ska fullföljas samt andra faktorer som är av betydelse för uppnåendet av målen för utbildningen, vilka anges närmare i grunderna för läroplanen. Vid utarbetandet av den individuella studieplanen ska en tidigare individuell studieplan som utarbetats för den studerande beaktas, liksom hur den har förverkligats. Utgångsnivån bestäms vid behov i samarbete med andra myndigheter. Förverkligandet av planen ska följas, och planen ska vid behov uppdateras.

Lärokursen för läskunnighetsskedet samt inlednings- och slutskedet omfattar sammanlagt högst fyra år. Den som studerar på heltid ska dock avlägga studierna inom högst fem år. En studerande kan anses ha avgått om han eller hon utan att ha anmält giltigt skäl utblir från undervisningen och det är uppenbart att han eller hon inte slutför studierna i enlighet med sin individuella studieplan. Utbildningsanordnaren ska i ärendet fatta ett beslut

enligt vilket studeranden anses ha avgått. En studerande anses ha avgått också när han eller hon själv skriftligen meddelar utbildningsanordnaren att han eller hon avgår. Då anses den studerande ha avgått den dag när meddelandet kommer fram till utbildningsanordnaren, eller vid en senare tidpunkt som meddelas av den studerande. Bestämmelser om förfaranden som iakttas när en läropliktig förlorar studierätten och när en läropliktig anses ha avgått finns dessutom i 13 § i läropliktslagen.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2021.

Upphävandet av lagens 28 a och 28 b § träder dock i kraft först den 1 augusti 2022. Påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag får ordnas till och med den 31 juli 2022. På påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 30 december 2020

Republikens President

Sauli Niinistö

Undervisningsminister Jussi Saramo